

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres referanse:	Deres dato:	Saksnummer:	Vår saksbehandler:	Vår dato:
200900697	11.09.2009	2009/703	Sissel Andreassen Sissel.Andreassen@hive.no	14.12.2009

Høringsuttalelse - Utkast til forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Kunnskapsdepartementet har sendt utkast til forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning høring, med høringsfrist 11.12.2009. Forskriften erstatter forskrift av 8. september nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler og forskrift av 23. april nr. 391 om godkjenning etter fagskoleloven.

Forslag til forskrift er annet ledd i oppfølgingen av den eksterne evalueringen av NOKUT som Kunnskapsdepartementet tok initiativ til i St.prp. nr. 1 (2007-2008). Første ledd var endringer i universitets- og høyskolelovens § 2-1 som trådte i kraft 1. august 2009. Et tredje og siste ledd i oppfølging vil være revisjon av NOKUTs kriterier for institusjonsakkreditering og standarder og kriterier for akkreditering av studier; jfr. § 2 i høringsnotatet.

Høgskolen i Vestfold (HVE) har i møte 1. desember behandlet utkast til forskrift i Kvalitesutvalget. Vi ønsker med dette å komme med følgende innspill til utkast til forskrift:

Høgskolen i Vestfold ser positivt på tiltaket å slå sammen to forskrifter for å harmonisere regelverket.

Tittelen på forskriften er "*kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning*", mens man i § 2-1 krever kontinuerlige forbedringer og utvikling av kvaliteten. Kvalitetssikring som begrep henger igjen fra 1970-tallet hvor man hadde kontrollrutiner for å sikre at prosesser ble utført på nøyaktig samme måte. Etter hvert har man blitt opptatt av å utvikle kvaliteten basert på fakta om hvordan ting fungerer – og kvalitetsutvikling som et element i virksomhetens ledelse. Det hadde vært ønskelig at forskriften gjennomgående omtalte kvalitetssystem og ikke bare kvalitetssikringssystem, særlig når hensikten er å forbedre og utvikle kvaliteten i utdanningene.

Vi tillater oss å foreslå at tittelen endres til "*forskrift om kvalitet eller om kvalitetsutvikling*".

Virkeområde

Utkast til forskrift har to- delt virkeområde; den gjelder kvalitetssikring i utdanningen og NOKUT's behandling av saker. Det kan stilles spørsmål om det er hensiktsmessig med to pliktsubjekt i en forskrift. Som departementet også understreker (høringsnotat 4.3) er det institusjonene selv som har ansvar for at den utdanningen som tilbys tilfredsstiller de kvalitetskrav som følger av lov og forskrift. Utdanningsinstitusjonene har det primære ansvaret i denne forskriften, mens NOKUT som uavhengig statlig forvaltningsorgan skal føre tilsyn med utdanningsinstitusjonene.

Slik utkast til forskrift er bygget opp, kan en få inntrykk av at NOKUT er den viktigste aktøren.

Et forslag til tiltak for å tydeliggjøre samsvar mellom forskriftens tittel og faktisk innhold er å enten flytte § 1-2 til og med § 1-11 til et eget kapittel eller å fastsette regulering av NOKUT i en egen forskrift om tilsyn med høyere utdanning og fagskoleutdanning.

NOKUTs oppgaver

NOKUTs oppgaver er beskrevet i § 1-6. Formålet med NOKUTs virksomhet fremkommer av uhl. §2-1 annet ledd. Her beskrives tre ansvarsområder:

1. å føre tilsyn med utdanningskvaliteten ved institusjonene,
2. å gi generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning fra andre institusjoner og
3. å stimulere til kvalitetsutvikling i utdanningstilbudene ved institusjonene.

I forbindelse med evalueringen av NOKUT og endringen i universitets- og høyskoleloven har Høgskolen i Vestfold sluttet seg til den internasjonale komiteens anbefalinger om at NOKUT i sitt arbeid i større grad bør rette søkelyset mot institusjonell og akademisk utvikling. Vi ser imidlertid at kombinasjonen som tilsynsmyndighet og utviklingsfasilitator kan være problematisk. De resonnementer som gjøres rundt dette i departementets høringsnotatet er derfor viktige.

I § 1-6 (4) omtales GSU-listen. Slike forkortelse bør forklares første gang den brukes i en forskrift.

Forholdet til forvaltningsloven

Forholdet til forvaltningsloven beskrives i §1-10. Under paragrafens bokstav c) hadde det kanskje vært enklere å si at § 6-1 og 6-2 kan påklages enn å liste opp alle som ikke kan påklages.

Kapittel 3

I kap. 3 har man stort sett endret bruk av begrepet *studietilbud* til begrepet *studier*. Unntakene er i §§ 3-3 og 3-4 hvor begrepet studietilbud benyttes flere ganger. Samme begrep bør benyttes gjennomgående.

Kapittel 4

§ 4-1 omhandler fellesgrader. Utkast til forskriften vil fortsatt innebære at den enkelte institusjon som inngår i et samarbeid, må innfri akkrediteringskravene for hele eller deler av fagområdet for å kunne bidra til en fellesgrad. Når institusjoner inngår samarbeid, må det komme tydelig fram hvilke deler av studiet de samarbeidende institusjonene har ansvar for, og fagmiljøet bak tilbudet ved hver institusjon må tilfredsstillе akkrediteringskravene. HVE mener forskriften bør åpne for at et fagmiljø på tvers av institusjonelle grenser kan gå sammen i et forpliktende samarbeid om et studieprogram på master- og PhD-nivå og søke akkreditering selv om fagmiljøet på den enkelte institusjon ikke innfrir kriteriene. Dette bør komme til uttrykk i forskriften og følges opp i fase tre når NOKUT skal revidere kriterier for akkreditering av studier. En slik endring vil fremme politiske myndigheters ambisjoner om samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i sektoren.

Kapittel 5

Fagskoleutdanning har i følge utkast til forskrift § 5-2 b og § 5-3 eget krav om kvalitetssikringssystem. HVE er av den oppfatning at dette blir dobbeltregulering siden kravet i forskriftens § 2-1 om kvalitetssikringssystem også gjelder for Fagskoleutdanningen.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Vestfold

Petter Aasen
rektor

Olav Refsdal
høgskoledirektør